

אין מי שיקשיב לו

בשנים האחרונות, הנסיעה השנתית של ראש הממשלה בנימין נתניהו לנאום בעצרת האו"ם היא הודמנות טובה לפגישה הרבה יותר חשובה עם נשיא ארה"ב ברק אובמה. לאור מערכת היחסים האישיים הרעועה בין שני האישים והירדרדותם הנוספת במהלך מבצע "צוק איתן",

יתכן שאלמלא הביקור הנוכחי באו"ם, נתניהו לא היה בכלל מוזמן לבית הלבן.

מוסדות האו"ם כבר מוזמן אינם רלבנטיים לבעיות הבינלאומיות העיקריות. די בכמה דוגמאות בולטות כדי להבין שהאו"ם אינו עושה דבר כדי לעצור משטרים, ארגוני טרור אלימים ותופעות מטורפות כמו ההרג הנורא של 200 אלף

"העולם", ובראשו ארה"ב, להוטים להגיע להסכם עם איראן, שלהערכתם ימנע ממנה נשק גרעיני ויאפשר את צירופה לקואליציה הנלחמת בדאע"ש. אף אחד לא רוצה לשמוע אזהרות שעלולות להפריע להשיג את ההסכם הזה

אזרחים בסוריה, כמו גם את ההשתוללות הרצחנית של דאע"ש בעיראק ושל בוקר חראם בניגריה, קיום מחנות ריכוז בקוריאה הצפונית וצרות אחרות.

יחד עם זאת, אין ארגון בינלאומי אחר שחברות בו 193 מדינות ועוד שתי רשויות במעמד משקיפות, הוותיקן והרשות הפלסטינית. כשמנהיגים בעולם משתמשים במונח "הקהילייה הבינלאומית" הם מתכוונים בעיקר לאו"ם ולמוסדותיו. להחלטות האו"ם, אפילו למופרכות ביותר, כמו אותה החלטה של עצרת האו"ם המשווה בין ציונות לגזענות, יש השפעה משום שהן זוכות ללגיטימיות בינלאומית. מועצת הביטחון רשאית גם לאשר שימוש בכוח, כפי שעשתה ב-2011 במלחמת האזרחים בלוב, ולהטיל סנקציות, כפי שהפעילה נגד איראן. חשוב מאוד, אם כן, להופיע בעצרת האו"ם ולהציג את העמדות

של ישראל; ואין טוב מגנתיהו, שניחן ביכולת רטורית גבוהה, לעשות את זה. היה בהחלט צורך להיום את הכובים ואישומי השווא שהשמיע ראש הרשות הפלסטינית מחמוד עבאס בעצרת, בעיקר על "פשעי מלחמה" של ישראל "ורצח עם מכוון" כביכול במבצע "צוק איתן", ולחשוף שוב את העמדת הפנים וההטעיות של חסן רוזחאני, נשיא איראן.

המשוואה שניסה נתניהו לייצר בין חמאס לבין דאע"ש ואיראן לא עבדה, ואף קיבלה ביקורת של ארה"ב ומדינות אחרות. אמנם יש כמה קווי דמיון בולטים בין חמאס לבין דאע"ש, אבל גם כמה הבדלים. נתניהו התייחס לקווי הדמיון, אובמה התייחס להבדלים. התוכנית הגרעינית של איראן היא עדיין הסיכון הרב ביותר לשלום המזרח התיכון והעולם, אבל המבצע בעזה והאלימות הרצחנית של המדינה האסלאמית היטו מאיראן את תשומת הלב העולמית. נתניהו ניסה להחזיר את הנשוא לסדר היום באו"ם, אבל אין מי שיקשיב לו. "העולם", ובראשו ארה"ב, להוטים להגיע להסכם עם איראן, שלהערכתם ימנע ממנה נשק גרעיני ויאפשר את צירופה לקואליציה הנלחמת בדאע"ש. אף אחד לא רוצה לשמוע אזהרות שעלולות להפריע להשיג את ההסכם הזה. נתניהו כן הזכיר "אופק מדיני", אבל בהתייחסות למדינות ערביות מתונות ופרו-מערביות. התפוררות סוריה ועיראק, ההתפשטות הטריטוריאלית של דאע"ש, וסכנת הגרעין האיראני יצרו אינטרס משותף בין ישראל לבין מדינות ערב המתונות, אבל ספק אם הוא יספיק לייצר תהליך שלום איתן בלי התקדמות משמעותית ביחסים עם הפלסטינים.

הביקורת בישראל על כך שנתניהו לא הציג באו"ם שום בשורה חדשה, תמוהה. עצרת האו"ם היא כבר מוזמן לא מקום שבו מכריזים על מהפכים מדיניים ומדברים על תקוות לפיוס ולשלום. במיוחד לא היום, כשהעולם ובייחוד המזרח התיכון, נשטפים בשיאים חדשים של אלימות, הסתה ושנאה. אחרי האו"ם, האתגר השני של נתניהו והחשוב יותר, הוא לתקן את מערכת היחסים הרעילה שלו עם אובמה, לפחות לקראת השנתיים שנותרו לאובמה בבית הלבן. שני האישים חייבים להגיע להבנות ולתיאומים רבים ככל האפשר, כדי שהם יוכלו להתמודד בדרכים יעילות יותר עם האיומים הישנים והחדשים שקיימים באזור, ושהודגמו באופן כל-כך בולט בנאום נתניהו בעצרת האו"ם. ●

הכותב הוא ראש ביה"ס לתקשורת וראש המרכז לתקשורת בינלאומית באוניברסיטת בראיילן וחוקר בכיר במרכז בס"א למחקרים אסטרטגיים